

Uittreksel uit conceptverslag commissie EFB 20 juni 2022 behandeling Kaderbrief 2023

6.b. Statenvoordracht Kaderbrief 2023

De **voorzitter** meldt dat de verslaglegging als advies van dit agendapunt wordt toegevoegd aan de documenten voor de PS-vergadering van 4 juli a.s.

Mw. **Kapitein** (D66) constateert in de kaderbrief een grote terughoudendheid bij GS bij het opstellen van nieuw beleid vanwege grote onzekerheden over macro-economische ontwikkelingen en uitvoering van reeds ingezet beleid op bestaande grote opgaven. Hiermee is men het eens. Het huidige beleid moet op volle snelheid worden uitgevoerd en zo min mogelijk door andere ontwikkelingen worden beperkt. In de kaderbrief ontbreekt een belangrijke ontwikkeling, namelijk het grote personeelstekort in vele sectoren, oorzaak voor hogere projectkosten en meer vertragingen. De kaderbrief lijkt eerder te rooskleurig dan te pessimistisch te zijn. De beleidsindicatoren zijn bij het vorige agendapunt aan de orde gesteld. Ook D66 verzoekt deze indicatoren aan te scherpen en deze overzichtelijk te presenteren. In de rekeningencommissie is afgesproken om de indicatoren in de septembervergadering te bespreken, input van de fracties is welkom bij haarzelf of via de griffie.

Dhr. **Roosendaal** (VVD) stelt dat het college in eerste instantie moet aangeven hoe het beleid effectiever kan worden opgevolgd, zodat PS aanvullingen of voorstellen kunnen doen ter verbetering.

Mw. **Kapitein** (D66) is het hiermee eens. In de begroting 2022 zijn al verbeteringen doorgevoerd en zijn nieuwe indicatoren vermeld, want bij ieder nieuw beleidsonderwerp dient het college de juiste indicatoren toe te passen. Het verzoek van de PvdD om een helder overzicht aan te bieden, wordt ondersteund want voor veel partijen is dit een belangrijk onderwerp.

Dhr. **Heijnen** (CDA) dankt voor de heldere kaderbrief. Het CDA is akkoord met de technische bijstellingen in hoofdstuk 5.1. De forse verhoging van de uitkering faunaschade leidt tot zorgen, maar is een gevolg van het in de ogen van het CDA verkeerde en ineffectieve beleid voor ganzenbestrijding. Het CDA steunt de inhoudelijke beleidsvoorstellen in hoofdstuk 5.2. Echter, is de beperkte stijging van de middelen voor stikstofbeleid voldoende? Is de gedeputeerde financiën hierbij betrokken geweest en zo ja, op welke wijze? Het CDA dient twee voorstellen in aan de hand van het door GS opgestelde format. Een hiervan is al door GS mondeling overgenomen en het tweede voorstel voor erfcoaches wordt in de PS-vergadering voorgelegd.

Dhr. **Roosendaal** (VVD) vertrouwt erop dat GS zoveel mogelijk doelstellingen uit het coalitieakkoord 2022 zullen realiseren en dat het prudente financiële beleid wordt voortgezet. Naast de vele provinciale taken die moeten worden uitgevoerd, stijgen de prijzen van goederen en diensten aanzienlijk. In dit kader wordt een beeld geschetst van de moeilijke huidige omstandigheden waarin de wereld verkeert. Daarom is het goed nu geen extra uitgaven te plannen zonder een goed beeld van de financiële risico's. Zijn GS en de overige fracties het hiermee eens? De krappe arbeidsmarkt kan gevolgen hebben voor de taken en ambities, zoals in het stikstofdossier en natuurherstel waarvoor uiterlijk 1 juli 2023 een plan moet worden voorgelegd. Voor bodemdaling veenweidegebied gaan gebiedsprocessen lopen. Zijn GS van mening dat er voldoende geld en capaciteit (op dit moment 1 fte) beschikbaar zijn voor uitvoering van deze taken? Goed dat de huidige

marktontwikkelingen interventies door de overheid minder noodzakelijk maken, hetgeen leidt tot het voorlopig afzien van de derde tranche van het Herstel- en Duurzaamheidsfonds. De investeringen PDNH kunnen op termijn terugvloeien naar de algemene middelen zodat de nieuwe Staten de inzet hiervan kunnen heroverwegen. Er is veel gaande op het gebied van mobiliteit en infrastructuur. Sommige beleidsindicatoren in de kaderbrief lijken niet voldoende om effectief beleid te kunnen ontwikkelen of bijsturen. Begrippen als welvaart in brede en enge zin zijn onvoldoende uitgewerkt en donkerrode en donkergroene indicatoren lijken soms in tegenspraak met elkaar zonder dat hier conclusies aan worden verbonden.

Mw. **Vastenhouw** (FvD) vraagt de VVD aan te geven welke resultaten zijn bereikt bij mobiliteit.

De **voorzitter** verwijst voor de bespreking van mobiliteit naar de commissievergadering M&B.

Dhr. **Roosendaal** (VVD) heeft mobiliteit genoemd in het kader van de beleidsindicatoren en niet inhoudelijk aangestipt. Niettemin is er veel bereikt bij mobiliteit, zoals investeringen in fiets- en wandelpaden en verbetering van wegen. Maar men vindt elkaar in de zorgen omtrent mobiliteitsvraagstukken. Sommige indicatoren lijken onnuttig voor het doel wat men wil bereiken. Als voorbeeld wordt genoemd het sturen op een gemiddeld hoog opleidingsniveau dat een doel op zichzelf lijkt te zijn, terwijl in de praktische beroepen juist veel personeelstekorten bestaan. Dergelijke indicatoren moeten worden vervangen door een indicator waarop wel gestuurd kan worden. Hoe kijken GS naar de indicatoren en worden deze in de huidige vorm als sturingsinstrument ingezet?

Dhr. **Hoogervorst** (SP) begrijpt de keuze voor een beleidsveilige kaderbrief, met als oorzaak de sociaaleconomische situatie in de wereld en in de provincie. In de PS-vergadering wordt teruggekomen op de politieke aspecten van de kadernota en op de keuzes die gemaakt moeten worden. Nu een aantal vragen. Heeft het college al gesproken over het onder bepaalde voorwaarden verhogen van de opcenten? Wanneer komt er duidelijkheid over de financiële kaders voor de komende jaren, met het oog op aanleg en onderhoud van infrastructuur en verkeer en vervoer? De toekomst van Tata Steel is een belangrijk onderwerp, de transitie naar groen produceren zal tot kosten voor de provincie leiden zoals bij de VTH-taken en de OMD. Draagt Tata bij aan die kosten en vloeien de opbrengsten via de leges terug naar de provincie? Men heeft signalen gehoord dat 2026 een zwaar jaar wordt voor het Gemeentefonds. Daarom graag een toelichting op de stand van zaken van het Provinciefonds. De provincie heeft een aantal bedragen gereserveerd voor de aanpak van stikstofproblemen, maar zijn de geraamde bedragen in de kadernota niet aan de lage kant?

Dhr. **Carton** (PvdA) sluit zich aan bij eerdere opmerkingen over personeelstekorten. Hij somt een aantal onzekerheden op globaal en lokaal niveau op. GS hebben vanwege alle onzekerheden een aantal uitgaven niet opgenomen in de kaderbrief, dat is begrijpelijk in de huidige omstandigheden, maar hoge energieprijzen en openbaar vervoer zetten de leefbaarheid onder druk. Vanwege de huidige onzekerheden zal de PvdA afhankelijk van de ontwikkelingen, voorstellen die de leefbaarheid in de provincie versterken, nader beoordelen. De kaderbrief was altijd vooral financieel economisch van aard, maar nu zijn ook andere onderwerpen opgenomen, zoals de brede Welvaartsmonitor. Hopelijk worden richting de komende begroting stappen gezet teneinde meer grip te krijgen op de uitgaven en de bereikte resultaten.

Mw. **Bezaan** (PVV) is blij dat GS hebben toegezegd PS periodiek tussentijds schriftelijk te informeren over onderhandelingen met het Rijk over financiering, normering en wet- en regelgeving. Vraag 39 wordt herhaald: “Wordt in het overleg ook aandacht besteed aan scenario’s waarbij provincies proberen zoveel mogelijk te bezuinigen op taken en de eigen organisatie zodat provinciale belastingen niet nodig zijn? Graag een gemotiveerd antwoord.” Als reactie hierop wordt door GS gesteld dat binnen IPO zowel naar de inkomsten als uitgavenkant wordt gekeken. Een van de voorwaarden die de provincies hebben meegegeven aan het Rijk, is dat de provincies een stabiel eigen belastinggebied en een open huishouding hebben. De PVV ziet helemaal niks in provinciale belastingen en verzoekt daarom waar mogelijk, fors te bezuinigen op taken en de eigen organisatie.

Dhr. **Klein** (CU) is verbaasd over de gezapigheid van de bijdragen van een aantal collega’s, want de CU maakt zich ernstig zorgen. GS worden hartelijk bedankt voor de toelichtende brief op de kadernota met aanvullende overwegingen over de keuzes in de kaderbrief, deze geeft goed inzicht in de overwegingen en afwegingen. GS zeggen enerzijds een robuust en reëel begrotingsbeleid voor te staan, maar anderzijds kiezen GS ervoor een groot aantal uitgaven niet te indexeren. Hoe verhouden beide aspecten zich tot elkaar? Bij een reële insteek wordt toch rekening gehouden met kostenstijgingen? Het niet doorvoeren van de indexatie op de kosten voor uitbreiding en verbetering betekent dat de gevolgen later als een boemerang terugkomen. Het niet doorvoeren van indexatie op bibliotheek en erfgoed is de facto een bezuiniging, dat was in een eerder stadium ondenkbaar. Klopt het dat vanwege onvoldoende gelden de stekker uit de museale functie van het Huis van Hilde wordt getrokken? Er worden in de begrotingsvoorstellen onverantwoorde conservatieve keuzes gemaakt, het college slaat door in voorzichtigheid, terwijl er € 5 miljoen beschikbaar is die nu niet worden besteed, nog afgezien van de enorme onbenutte belastingcapaciteit. PS moeten een discussie voeren over welke taken belangrijk zijn en over de relatie hiervan met het heilige principe van sommige partijen om de opcenten niet met 1 cent te willen verhogen. De CU gaat niet akkoord met de kaderbrief en komt in de PS-vergadering met aanvullende suggesties.

Dhr. **Roosendaal** (VVD) vraagt of het klopt dat de CU de lasten voor de burgers wil verhogen in deze toch al dure tijden.

Dhr. **Klein** (CU) meent dat de afweging gemaakt moet worden om de opcenten met 1 cent te verhogen zodat belangrijke taken zoals het faciliteren van bibliotheken, mogelijk blijven. Eerst moet een principiële discussie worden gevoerd alvorens op voorhand allerlei taken uit te sluiten.

Dhr. **Hartog** (JA21) constateert op tal van fronten winstwaarschuwingen – zoals ook aangegeven door SP en CU – waardoor de huidige ambities niet meer met de begrote middelen uitgevoerd kunnen worden. Er moet dus bezuinigd worden of er moet geld bij, eventueel door het verhogen van lasten. Daarom heeft hij een memo opgesteld dat aan de aanwezigen is toegestuurd, want JA21 vindt het belangrijk om tijdig te kunnen sturen op grote omvangrijke projecten waar veel van de middelen aan besteed worden, zoals projecten voor nieuwe wegen, onderhoud, etc. PS ontberen momenteel een overzicht van alle projecten die de komende jaren op stapel staan waardoor een juiste keuze om projecten te verschuiven in de tijd of uit te stellen, onmogelijk is. Daarom wordt voorgesteld een investeringsagenda op te stellen aan de hand waarvan PS tijdig kunnen bijsturen.

Statenlid **Kostiç** (PvdD) constateert dat voorstellen partijlijnen overstijgen en in NLG is een aantal positief ontvangen. Het eerste voorstel om Kikstart Natuur Noord-Holland een impuls te geven van € 250.000 om de biodiversiteitscrisis versneld aan te pakken, is in lijn met de keuze van de provincie

Utrecht. Men verzoekt tevens een digitale brochure op te stellen voor bescherming van dieren tegen extreem weer. De provincie kan met haar kennis en vanuit haar rol als verbinder en inspirator hieraan een positieve bijdrage leveren, want gemeenten en ondernemers ontberen vaak de kennis om schuilgelegenheden mogelijk te maken om dieren te beschermen tegen extreem weer, zoals warmte. Dit in combinatie met een netwerkbijeenkomst met een presentatie voor de stakeholders om het bewustzijn van het probleem te vergroten. Hiervoor wordt maximaal € 25.000 gevraagd. Tevens het verzoek om de provinciale ambities op dierenwelzijn meer aandacht te geven en een programma voor financiering van natuur- en milieufederaties op te stellen, deze kunnen budgetneutraal worden gerealiseerd. In de kaderbrief wordt gesteld dat de economische groei iets minder zal zijn dan voor corona, maar is groei in de ogen van GS echt noodzakelijk? Wanneer worden de grenzen bereikt? Is een goede toekomst ook mogelijk zonder economische groei?

Statenlid **Dulfer** (GL) constateert dat de huidige onzekerheid een nieuw normaal is geworden en de toekomst is onzeker. Daarbij hoort een voorzichtig financieel beleid. Hij vindt het goed dat naast de macro-economische ontwikkelingen de brede welvaartsontwikkelingen worden meegenomen, maar op onderdelen – zoals de bezetting van Schiphol als positieve indicator – is verdere ontwikkeling nodig. Wanneer komt de Perspectiefnota beschikbaar met informatie over alle huidige en toekomstige ontwikkelingen? De provincie moet enorm gaan investeren in de aanpak van stikstof, Tata en andere zaken met name bij de OMD en de eigen organisatie, maar het grootste probleem in de komende jaren is voldoende personeel om alle vacatures te vervullen, want ook andere provincies en overheidsorganen hebben meer mensen nodig. Voorgesteld wordt om in de toekomstige kaderbrieven een soort realisatietoets op te nemen die in brede zin oordeelt over de realiteitswaarde van diverse projecten en trajecten om te anticiperen op toekomstige ontwikkelingen.

Dhr. **Klein** (CU) ondersteunt deze goede suggestie om een soort alternatieve risicoparagraaf met het oog op de uitvoering van plannen/projecten toe te voegen, omdat deze leidt tot verbreding van de discussie, meer invloed op de financiële keuzes en het terugdringen van onderbesteding.

Statenlid **Dulfer** (GL) meent dat het risico eerder zit in personeel dan in de financiën. GL kan zich vinden in de terughoudendheid van GS ten aanzien van nieuw beleid, maar dit leidt tot het risico dat bestuurlijke vernieuwing niet tot wasdom komt. Daarom worden PS uitgenodigd om goede voorstellen te doen en deze serieus met elkaar te bespreken, want het gaat om een belangrijk punt uit het coalitieakkoord. Voorstellen richting de Statenvergadering moeten serieus op hun merites beoordeeld worden. Dat geldt in ieder geval voor twee voorstellen die door GS niet zijn vermeld, namelijk indexeringsbibliotheek en doorontwikkeling Huis van Hilde. Hij verzoekt het college de stand van zaken van Huis van Hilde te heroverwegen.

Dhr. **Mangal** (DENK) reageert als volgt. Gezien alle huidige globale crises en gevolgen van de oorlog in de Oekraïne ontbreken voldoende medewerkers om alle plannen uit te voeren, ondanks dat er veel werklozen thuis zitten. De coronasteun voor gemeenten wordt door het Rijk afgebouwd, maar gemeenten worden geconfronteerd met vele financiële problemen om de eindjes aan elkaar te knopen. Welke gevolgen heeft dit voor de provinciale begroting? Helaas staat in de kaderbrief niets vermeld over de rol en taak van de provincie richting gemeenten. Graag een toelichting.

Mw. **Vastenhout** (FvD) ondersteunt de vragen van DENK over het financieel ondersteunen van gemeenten. Wat is er in de afgelopen bestuursperiode terecht gekomen van de plannen van de coalitie? De grondhouding van het bestuur op de financiële ontwikkelingen wordt gewaardeerd, het

zijn roerige tijden. Zij heeft nog een aantal vragen. De aansluiting A8/A9 gaat niet door vanwege een weigerachtig Den Haag om € 1 miljard beschikbaar te stellen voor deze belangrijke infrastructurele verbetering. Wat was de reden van de weigering? Door wiebelstroom en versnelde elektrificatie kunnen aansluitingen op het net niet meer gerealiseerd worden, de netbeheerders moeten uitgaan van “wie eerst komt, het eerst maalt”, maar dat uitgangspunt leidt tot aanvragen om ruimte te reserveren, maar die door allerlei oorzaken nooit uitgevoerd zullen worden. Er moet met spoed in het kernprobleem geïnvesteerd worden, namelijk de vereiste netwerkuitbreiding. Waarom is het bedrag van € 55 miljoen dat is geleend aan Liander, niet ingezet voor de netwerkaanleg? Kunnen de gemaakte afspraken over de lening omgezet worden in investeringen? Zij vraagt aan welke onvoorziene uitgaven wordt gedacht vanwege de oorlog in de Oekraïne. Hoe kan de provincie de leiding in handen houden? Hoe zorgt de provincie ervoor dat boerenbedrijven kunnen blijven bestaan? Is de provincie bereid om op landelijk en Europees niveau ruimte te creëren voor de boeren? RES: hoe blijft de provincie een betrouwbare partner voor burgers en hoe gaat de provincie de signalen van de burgers betrekken in haar plannen?

Gedeputeerde **Olthof** meldt dat de gestelde vragen die zien op portefeuilles van de commissies RWK en NLG en M&B, niet beantwoord zullen worden. Deze moeten in de betreffende commissies gesteld worden. De kaderbrief is al veel eerder voorbereid en bij het opstellen is uitgegaan van de situatie destijds, toen was het financiële beeld anders en is met name gekozen voor de wettelijke verplichtingen. In de maartbrief was het financiële beeld iets verbeterd, er bleek extra € 8,7 miljoen beschikbaar te zijn. Daarom hebben GS ervoor gekozen om niet alles in de kadernota op te nemen, maar met name te focussen op wettelijke verplichtingen en de definitieve keuzes na het zomerreces te maken omdat het financiële beeld van de inkomsten en uitgaven richting de begroting dan iets stabiel zal zijn. PS worden verzocht om voorstellen c.q. amendementen voor besteding van het bedrag van € 8,7 miljoen aan te houden tot de begroting, omdat er dan definitieve keuzes kunnen worden gemaakt. GS komen ook met concrete voorstellen richting een sluitende begroting met het oog op alle verwachte ontwikkelingen. Maar PS besluiten uiteindelijk over het amenderen van de begroting. Desgevraagd wordt bevestigd dat de kans voor bijvoorbeeld indexatie van het bibliotheekwerk kleiner wordt naarmate PS aanvullende voorstellen doen voor de begroting 2023.

Dhr. **Klein** (CU) vraagt of het correct is dat de vermelde zaken in de kaderbrief zeker worden uitgevoerd, dat er zaken zijn die misschien worden uitgevoerd nadat in de komende tijd overleg is gevoerd en dat er zaken sowieso niet worden uitgevoerd.

Gedeputeerde **Olthof** bevestigt deze conclusie. Het voorstel voor besteding van het overschot uit de jaarrekening staat los van de kaderbrief, want daarin wordt een voorschot genomen op 2023. **Ten aanzien van de beleidsindicatoren wordt gemeld dat een herijking van de brede basismonitor volgt, daarbij kan de integrale discussie plaatsvinden over indicatoren evenals over de gevolgen voor de financiën en over het toevoegen van nieuwe indicatoren.** Bij de planning van projecten en uitvoering van een aantal taken wordt rekening gehouden met de huidige beschikbare capaciteit. Het verhogen van de opcenten is niet door het college als voorstel ingebracht, dat was afkomstig van een van de fracties, voorgesteld wordt met die fractie in discussie te gaan. **Na de zomer volgt een Perspectiefnota Financiën en vanuit de portefeuille mobiliteit wordt een financieel meerjarenperspectief voorgelegd inclusief vervanging, onderhoud en nieuwe ambities. Hierover volgt binnenkort een presentatie.** De transitie naar groene staalproductie bij Tata zal extra geld gaan kosten, maar een deel kan via de leges gecompenseerd worden en een ander deel wordt naar verwachting door het Rijk gefinancierd uit de klimaatfondsen. De verwachting is dat vanaf 2026 de

Rijksuitgaven lager worden. Hieraan zijn zowel het Provincie- als Gemeentefonds gekoppeld via de trap op/trap af methodiek. Dit aspect komt terug in de Contourennota. In het iMPI zijn alle investeringen in beeld gebracht vanaf de studiefase tot de plan- en realisatiefase. In het meerjarenperspectief is zelfs het onderhoud opgenomen waarvan nu de studiefase nog niet gestart is, dus het gevraagde overzicht door JA21 is reeds beschikbaar. In de aankomende update – begin 2023 – van het iNNI wordt een kader aangeboden om een keuze te maken op basis van elementen die bepalend zijn voor investeringen.

Gedeputeerde **Zaal** kondigt in het najaar een uitgebreide discussie aan over het aspect van een economie zonder economische groei naar aanleiding van het initiatiefvoorstel van de CU en PvdD “Noord-Holland Impact”. Economische groei is op dit moment al geen doel op zich meer, men richt zich op de brede welvaart met een concurrerende economie binnen de ecologische grenzen van de planeet. Ondernemerschap is erg belangrijk voor de transitie van het voedselsysteem, energie en circulariteit, dus economische groei draagt juist bij aan brede welvaart en garandeert werkgelegenheid en inkomenszekerheid.

Dhr. **Mangal** (DENK) constateert dat Europa op dit moment 2,5 keer de aardbol nodig heeft om alle productie in stand te houden. Hoe verhoudt dit zich tot economische groei?

Gedeputeerde **Zaal** benadrukt dat economische groei mogelijk is binnen de ecologische grenzen van de aarde, maar dat noodzaakt een andere vormgeving van de economie en daar wordt nu hard aan gewerkt. Met circulaire economie blijft men wel binnen de grenzen van de aarde en kan er toch groei plaatsvinden. De provincie heeft goed inzicht in de gemeentelijke begrotingen, want zij beoordeelt de begrotingen van alle gemeenten en er vinden vele gesprekken plaats met gemeenten over de financiën. Gedeputeerde Olthof heeft al een toelichting gegeven op de verwachte situatie in 2026. Er is geen aanleiding om in de provinciale begroting middelen voor gemeenten te reserveren om taken over te nemen of de gemeentelijke begroting aan te vullen, want dat is echt niet de bedoeling. Wel kunnen middelen beschikbaar gesteld worden voor bestuurskrachtversterking teneinde de gemeenten in staat te stellen de taken van het Rijk goed te kunnen uitvoeren. De inzet van de provincie in Europa en richting het Rijk verloopt conform het beleid Economische Uitvoeringsagenda en Voedselvisie en de Europastrategie, dat geldt ook voor de landbouw.

Gedeputeerde **Stigter** meldt dat stikstof en natuurherstel meer inzet van de provincie zullen gaan vragen en een extra inzet van middelen voor de gebiedsprocessen en de hiermee samenhangende VTH-taken. De provincie neemt deel aan het nationaal programma Landelijk Gebied waarin naast stikstof, natuur, waterkwaliteit en klimaat worden gecombineerd hetgeen een verrijking is van de gebiedsprocessen. Met het kabinet is afgesproken een artikel 2 onderzoek uit te voeren om de uitvoeringskosten van de provincies in beeld te brengen. Vooruitlopend op de start van het onderzoek heeft het Rijk een bedrag voor de provincies gereserveerd, dit komt in de augustusbrief beschikbaar. De provincie heeft € 55 miljoen aan de kapitaalinjectie bijgedragen voor het opheffen van de knelpunten in het netwerk van Liander, Liander gaat in totaal € 1,3 miljard investeren in het Noord-Hollandse net. De RES kan inhoudelijk beter in de commissie RWK besproken worden, maar het huidige intensieve participatietraject wordt door de gemeenten voortgezet.

Tweede termijn

Dhr. **Klein** (CU) blijft van mening dat over een aantal belangrijke zaken nu een uitspraak moet worden gedaan zodat deze dit jaar worden uitgevoerd. Hierop wordt teruggekomen in de PS-vergadering.

Dhr. **Hartog** (JA21) komt later dit jaar terug op het aangekondigde initiatief.

Mw. **Vastenhouw** (FvD) herhaalt twee vragen die nog niet beantwoord zijn. Hoe worden de signalen van burgers over de RES en het referendum meegenomen door GS en hoe blijft de provincie richtinggevend in plaats van volgend?

Gedeputeerde **Zaal** meldt dat PS aan de lat staan om besluiten te nemen over het referendum.

Gedeputeerde **Olthof** meldt dat GS richting geven met beleidsvoorstellen aan PS, maar PS stellen de financiën vast.

Statenlid **Kostiç** (PvdD) constateert dat er veel onduidelijkheid over het proces richting PS bestaat. Op welk moment moeten er financiële voorstellen ingediend worden?

Gedeputeerde **Olthof** meldt dat de kaderbrief en de jaarrekening twee verschillende trajecten betreffen. Hij stelt voor niet bij de kaderbrief al tot financiële invulling van voorstellen over te gaan, maar dat bij de begroting te doen omdat op dat moment het financiële plaatje duidelijker is dan op dit moment bij de kaderbrief. Het is nu te vroeg.

Mw. **Kuiper** (CDA) had het idee dat PS aan de hand van het format dat GS beschikbaar hebben gesteld aan PS, voorstellen voor incidentele uitgaven konden doen. Klopt het dat het begrotingsoverschot kan worden ingezet voor structurele uitgaven bij de begroting?

Gedeputeerde **Olthof** meldt dat in de kaderbrief sprake kan zijn van structurele én incidentele middelen. GS hebben vorig jaar aangegeven dat PS invulling konden geven aan de besteding van het overschot op de jaarrekening. Hiervoor is een format beschikbaar gesteld, maar op dit moment is daar volgens GS geen ruimte voor.

De **voorzitter** rondt de discussie af.